

Ukončení důchodového spoření (tzv. II. penzijní pilíř)

1. Důchodové spoření¹ upravuje zejména

- zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (*podmínky výpočtu důchodu účastníků důchodového spoření*).

2. Ukončení důchodového spoření bude realizováno tak, aby bylo minimalizováno jak riziko právních sporů, tak náklady a administrativní zátěž státní správy (finanční správa, orgány sociálního zabezpečení), penzijních společností a účastníků systému, a to **v následujících časových obdobích (první datum představuje variantu nereálnou, druhé variantu s rychlým legislativním procesem, třetí s obvyklým legislativním procesem s rezervou):**

- Ukončení odvodu pojistného na důchodové spoření od ledna 2015 (**2016, 2017**).
- Ukončení možnosti uzavření smlouvy o důchodovém spoření bude účinné vyhlášením zákona Tj. stejně jako ukončení povinnosti penzijních společností uzavírat smlouvy o důchodovém spoření. Smlouvy uzavřené před tímto datem, které ještě nebyly zaregistrovány, správce Centrálního registru od 1. ledna 2015 (**2016, 2017**) nebude moci zaregistrovat.
- Ukončení možnosti registrace smluv o pojištění důchodu v Centrálním registru smluv ke dni vyhlášení zákona o zrušení důchodového spoření ve Sbírce zákonů.
- Do konce března 2015 (**2016, 2017**) písemně oznámení penzijní společnosti účastníkům důchodového spoření o zrušení důchodového fondu s výzvou, aby ji účastník důchodového spoření do konce září 2015 (**2016, 2017**) sdělil, zda si přeje
  - vyplacení všech jeho prostředků v hotovosti, nebo
  - převod všech jeho prostředků na jeho smlouvu ve III. pilíři.
- Ke dni 1. července 2015 (**2016, 2017**)
  - zrušení důchodových fondů ze zákona,
  - zrušení povolení k provozování důchodového spoření,
  - zahájení likvidace důchodových fondů,

¹ Účast na důchodovém spoření vzniká registrací první smlouvy o důchodovém spoření, uzavřenou mezi fyzickou osobou, která splňuje podmínky zákona o důchodovém spoření a penzijní společností, v Centrálním registru smluv. Pojistné na důchodové spoření je vybíráno v rámci ročního cyklu, tj. placení měsíčních záloh a podávání vyúčtování v případě zaměstnanců jejich zaměstnavatelem a podávání pojistného přiznání v případě osob samostatně výdělečně činných. U dobrovolných plátců důchodového pojištění je pak pojistné na důchodové spoření vybíráno orgány sociálního zabezpečení. Důchodový fond je souborem majetku, který náleží účastníkům důchodového spoření, a je obhospodařován penzijní společností. Podle § 99 zákona č. 426/2011 Sb., pokud do 24 měsíců ode dne udělení povolení k vytvoření důchodových fondů nedosáhl počet účastníků v těchto fondech 50 000, Česká národní banka *může* (nikoliv musí) penzijní společnosti nařídit převod obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost.

K 19. 6. 2014 bylo vydáno 83 370 souhlasných rozhodnutí o registraci smlouvy o důchodovém spoření, 83 355 smluv pak už nabylo právní moci. Podle údajů vedených v informačním systému doplňkového penzijního spoření, které vede odbor 36, ke dni 30. 3. 2014 je evidována aktivní smlouva ve III. pilíři k 67 563 položkám ve II. pilíři (z toho 64 295 položek s aktivním penzijním připojištěním a 3 268 položek s aktivním doplňkovým penzijním spořením). Porovnání nezahrnuje 753 účastníků důchodového spoření, kteří jsou v Centrálním registru smluv vedeni pod jiným identifikátorem. Podle dat GFR ke dni 2. 7. 2014 nabylo právní moci 83 361 rozhodnutí o registraci smlouvy o důchodovém spoření, z toho počet účastníků, kterým na jejich účty přicházejí platby pojistného, byl 63 697.

- Ke dni 31. prosince 2015 (**2016, 2017**) konečný termín pro vypořádání prostředků účastníků, kteří ve stanovené lhůtě sdělili, jak hodlají naložit se svými prostředky.

Po dni 31. prosince 2015 (**2016, 2017**) mohou penzijní společnosti zaslat nevypořádané prostředky na účet nevypořádaných prostředků u Finanční správy. Dojde tak k postupnému ukončení likvidace důchodových fondů u jednotlivých penzijních společností (penzijní společnosti mohou vyjít vstříc svým klientům a počkat s odesláním prostředků, pokud např. probíhá komunikace s oprávněnou osobou).

Zrušení důchodového spoření si vyžádá změny představující náklady odhadované na více než 20 mil. Kč, které provede Finanční správa s využitím svého automatizovaného systému na registraci účastníků, na výběr pojistného na důchodové spoření a převádění prostředků pojistného penzijním společnostem, který je po více jak ročním fungování spolehlivý - interakce systému mezi účastníky důchodového spoření, penzijními společnostmi, finanční správou a orgány sociálního zabezpečení probíhá bezproblémově.

Finanční úřady budou v souladu s platnou právní úpravou dále pravidelně měsíčně zpracovávat hlášení od plátců (zaměstnavatelů), evidovat platby pojistného plátců, zasílat penzijním společnostem datové soubory s rozpisem plateb podle jednotlivých účastníků důchodového spoření a poplatníků a zpracovávat pojistná přiznání poplatníků za rok 2013, 2014, 2015, popř. 2016.

Stanovení data ukončení placení pojistného ze zákona ke dni 1. ledna 2015 (**2016, 2017**) zajistí, že zaměstnanci ani zaměstnavatelé nebudou muset nic hlásit, zaměstnavatel, popř. OSVČ bude vědět, že už nemá za dané období hradit zálohy a kdy má podat poslední vyúčtování a pojistné přiznání.

3. Proces rušení důchodových fondů.

Zrušení povolení penzijní společnosti k provozování důchodového spoření a zrušení důchodových fondů umožní zahájit jejich likvidaci postupem, který stanoví zákon.

Dostatečně dlouhá lhůta stanovená penzijní společnosti pro povinné písemné obeznámení účastníků o zrušení důchodového spoření, o zrušení důchodových fondů (včetně okamžiku zrušení), které bude obsahovat výzvu penzijní společnosti, aby jí sdělili, jak hodlají se svými prostředky naložit, předpokládáme, že zajistí jak hladký průběh rušení důchodových fondů, tak vypořádání práv účastníků.

Účastník bude mít povinnost sdělit penzijní společnosti

- číslo účtu, na který by měly být vyplaceny jeho prostředky, nebo
- identifikátory své smlouvy ve III. pilíři včetně čísla příslušného účtu penzijní společnosti, popř.
- adresu pro zaslání poštovní poukázky, pokud účastník bankovním účtem nemá, popř. pokud nemá sjednanou smlouvu ve III. pilíři.

Dostatečně dlouhá lhůta stanovená penzijní společností pro vypořádání prostředků účastníků (6 měsíců od zrušení důchodových fondů tj. do konce roku 2016, popř. 2017) umožní minimalizovat počet případů, kdy penzijní společnosti budou na počátku následujícího roku převádět prostředky účastníků, kteří včas nereagovali, na zřízený účet nevypořádaných prostředků u finanční správy. Ta bude prostředky na tomto účtu spravovat po dobu nejméně 10 let v závislosti na řešení zvoleném k procesu vymáhání pojistného na důchodové spoření let.

Okamžikem vypořádání prostředků všech účastníků (včetně převedení na účet u Finanční správy) dojde k ukončení likvidace důchodových fondů. Současně s převedením prostředků na účet u Finanční správy budou mít penzijní společnosti povinnost jí sdělit zejména identifikační údaje o účastníkovi a objemu prostředků, který mu náleží. Finanční správa bude následně mít povinnost bývalého účastníka informovat o právu požádat o vyplacení prostředků.

V případě, že se bývalý účastník o prostředky ve lhůtě stanovené ve výzvě Finanční správy (např. 60 dnů) nepřihlásí, bude příslušná část započítána na nedoplatek na dani. Pokud se nebude jednat o daňový subjekt, prostředky budou po uplynutí stanovené lhůty nejméně 10 let v závislosti na řešení zvoleném k procesu vymáhání pojistného na důchodové spoření) příjmem státního rozpočtu. Vzhledem k tomu, že se stále bude jednat o prostředky účastníků, budou předmětem dědictví. Tj. u Finanční správy se o ně bude moci přihlásit i dědic ve výši odpovídající jeho dědickému podílu.

Po uplynutí termínu pro placení pojistného na důchodové spoření (1. červenec 2016, popř. 2017) již, zejména u OSVČ, nebudou tyto platby, včetně příslušenství pojistného za pojistné období předcházející účinnosti zákona finanční správou z praktických důvodů vymáhány. Tj. možnost i povinnost zaplatit pojistné u účastníků OSVČ bude sice zachována, nesplnění této povinnosti však již nebude sankcionováno (Finanční správa nebude zahajovat vymáhací řízení).

Pokud jde o pozdní platby pojistného, popř. chyby, v důsledku nichž platby pojistného nebyly realizovány v řádném termínu, avšak byly finanční správě poukázány, finanční správa bude do zákonem stanovené lhůty po zahájení likvidace (do 3 měsíců od zrušení důchodových fondů) převádět výnos pojistného příslušným penzijním společnostem (Finanční správa tak bude od 1. července 2016, popř. 2017 mít 90 dní na administraci prostředků, tj. poslední příkaz k převedení prostředků bude moci dát na konci září).

Poté bude tento výnos pojistného spravovat na výše uvedeném účtu nevypořádaných prostředků. Vzhledem k tomu, že penzijní společnost bude mít od října 2016, popř. 2017 povinnost zahájit výplaty prostředků účastníkům, cílem uvedeného opatření je zabránit situaci, kdy by byla nucena vyplácet prostředky dvakrát (podruhé pozdně přichozí pojistné za poslední pojistné období předcházející účinnosti zákona). Tato situace by byla pro penzijní společnosti zatěžující a vedla by ke zbytečnému zvýšení nákladů penzijní společnosti na vypořádání prostředků účastníků.

4. Způsob vypořádání prostředků účastníků

Důchodový fond je souborem majetku, který náleží účastníkům důchodového spoření. Prostředky účastníka jsou tak jeho vlastnictvím. Účastník důchodového spoření bude mít na výběr mezi vyplacením všech jeho prostředků v hotovosti a převodem všech jeho prostředků na jeho smlouvu ve III. pilíři (i u jiné penzijní společnosti, včetně smluv o penzijním připojištění).

Systém důchodového spoření a produkty III. penzijního pilíře jsou samostatné systémy, a tudíž se jedná o odlišné smluvní vztahy i způsob placení na ně. Nelze tak slučovat tyto pilíře, ale lze umožnit převod prostředků z II. do III. pilíře. **Při vypořádání prostředků účastníka použije penzijní společnost zafixovanou hodnotu důchodové jednotky.**

Je třeba počítat s tím, že penzijní společnosti budou pravděpodobně vyžadovat kompenzace nákladů vynaložených na zavedení systému důchodového spoření i na ukončení tohoto systému (prozatímní odhad představuje několik milionů korun). Touto kompenzací budou rovněž úpravy provedené v rámci III. pilíře na podporu soukromých důchodových úspor, které umožní zjednodušit a posílit agendu penzijních společností související s prováděním důchodového spoření, jehož ekonomicky mnohem významnější součástí je dnes právě III. pilíř s cca 5 mil. klientů, zapojením zaměstnavatelů s perspektivou dalšího rozvoje (bližší viz bod 16).

5. Úprava nároků v I. pilíři (důchodovém pojištění) v návaznosti na rušení důchodového spoření

Stávající úprava nároků pro výpočet důchodu z důchodového pojištění po dobu účasti na důchodovém spoření, resp. do data stanoveného zákonem pro ukončení placení pojistného na důchodové spoření, by se neměnila. Pokud si účastník bude chtít zachovat procentní výměru státního důchodu, jako by účastníkem II. pilíře nebyl, bude muset individuálně doplatit do státního rozpočtu (jednou z alternativ je České správě sociálního zabezpečení) 60 % z pojistného, které bylo zapláceno zaměstnavatelem jako pojistné na důchodové spoření. K tomu může využít např. možnost vrácení prostředků důchodového spoření z penzijní společnosti.²

Vrácení prostředků účastníkovi prostřednictvím penzijní společnosti bez součinnosti Finanční správy bude realizováno tak, že penzijní společnost vrátí účastníkovi všechny prostředky, účastník se dobrovolně rozhodne, zda chce doplatit prostředky do I. pilíře a pokud ano, bude účastník přímo komunikovat s příslušnou OSSZ, na účet které prostředky zašle.

6. Nárok na penzi

Od okamžiku účinnosti zákona o zrušení důchodového spoření nebude již možné registrovat smlouvy o pojištění důchodu v Centrálním registru smluv - tyto smlouvy budou neplatné ze zákona, účastník důchodového spoření zůstane ve spořicí fázi do doby, než budou vypořádány jeho prostředky (viz výše). O skutečnosti, že správce Centrálního registru smluv již nesmí smlouvu o pojištění důchodu zaregistrovat, bude penzijní společnost povinna účastníka informovat ve výzvě penzijní společnosti.

² Vrácení prostředků účastníkovi prostřednictvím Finanční správy by bylo příliš komplikované a vyvolalo by i nemalé náklady a neúměrnou administrativou na straně Finanční správy a ČSSZ (OSSZ).

Okomentoval(a): [KA1]: Doplnění 3 % z vyměřovacího základu přenáší na účastníky důsledky případných nedoplatek zaměstnavatele, což je horší postavení než u občanů účastných jen I. pilíře.

Pokud bude účastník i přesto po tomto datu chtít své prostředky použít jako jednorázové pojistné pro pojištění důchodu, bude muset požádat penzijní společnost o vyplacení prostředků a tyto prostředky následně použít jako jednorázové pojistné na životní pojištění s pojistným plněním ve formě důchodu, ovšem už s podmínkami, které si s pojišťovnou dohodne zcela svobodně, nikoliv již podle zákona o důchodovém pojištění.

7. Dědění

S účinností zákona o zrušení důchodového spoření dojde ke zrušení některých ustanovení o dědění (§ 16 odst. 2 až 5) a zákonem bude pouze stanoveno, že prostředky zemřelého účastníka (tj. bez specifik uvedených v dosavadní právní úpravě) jsou předmětem dědictví. Tj. pokud bude žádost dědice o vyplacení prostředků odpovídajících jeho dědickému podílu doručena penzijní společnosti do dne účinnosti zákona, budou prostředky zemřelého účastníka důchodového spoření vyplaceny podle dosavadní právní úpravy (tj. včetně převedení prostředků na účet dědice v důchodovém spoření). Pokud tato žádost bude penzijní společnosti doručena po účinnosti zákona o zrušení důchodového spoření, budou mu prostředky ve lhůtě stanovené zákonem o zrušení důchodového spoření (např. do 1 měsíce) vyplaceny v hotovosti.

S účinností zákona o zrušení důchodového spoření nebude již možné zaregistrovat v Centrálním registru smluv ani pojistné smlouvy o pojištění sirotčího důchodu. Uvedené pojistné smlouvy tak ze zákona pozbydou platnosti ex tunc. Namísto nezletilého zástupce bude o vyplacení prostředků zemřelého účastníka důchodového spoření žádat zákonný zástupce nebo soudem ustanovený opatrovník osiřelého dítěte postupem uvedeným výše.

Pokud se dědic (případně zákonný zástupce dědice) o své dědictví u penzijní společnosti nepřihlásí, po skončení likvidace důchodových fondů budou prostředky zemřelého účastníka převedeny na účet nevypořádaných prostředků u Finanční správy.

8. Daně

V případě vypořádání prostředků účastníka důchodového spoření v rámci likvidace důchodových fondů formou výplaty prostředků účastníkovi bude upraveno zdanění výnosu. Stávající úprava daní z příjmů neobsahuje příslušná ustanovení týkající se výplat prostředků z důchodového spoření jinak než způsobem, který umožňuje stávající zákon o důchodovém spoření. Zdanění výnosu prostředků účastníka bude upraveno shodně jako zdanění výnosu v případě jednorázového vyrovnání z penzijního připojištění se státním příspěvkem. Při výplatě prostředků ve prospěch smlouvy ve III. pilíři lze zvažovat, že prostředky nebudou zdaněny v okamžiku výplaty z II. pilíře - část těchto prostředků odpovídající výnosům nad rámec zaplaceného pojistného na důchodové spoření bude následně evidována obdobně jako nyní jsou výnosy ve III. pilíři a pak bude předmětem standardního procesu zdanění při výplatě z III. pilíře.

9. Motivace účastníků k převodu jejich prostředků do III. pilíř

Smyslem zrušení důchodového spoření je zefektivnění dnes nejsilnějšího spořicího důchodového pilíře české důchodové soustavy, kterým je doplňkové penzijní spoření (včetně penzijního připojištění se státním příspěvkem) tak, aby umožnil svým účastníkům zajistit si touto cestou sociálně přiměřené doživotní penze (anuity), zjednodušil fungování penzijních společností při správě důchodových úspor a vytvořil předpoklady pro výrazný růst penzijních úspor i služeb poskytovaných penzijními společnostmi. Je proto v zájmu státu odpovědného za vytváření příznivých podmínek pro tvorbu dlouhodobě finančně udržitelných a sociálně přiměřených důchodů, aby motivoval účastníky důchodového spoření, kteří do tohoto systému vstupovali na základě svého dobrovolného rozhodnutí opírajícího se o přesvědčení, že vyšší míru ekvivalence jim může v českém důchodovém systému zajistit pouze zvýšení míry jejich důchodových úspor, k převedení jejich prostředků do III. pilíře, který díky své robustnosti, kvalitě provozní i investiční správy penzijních úspor účastníků, umožnění zřizovacích nákladů i významnému zapojení zaměstnavatelů poskytuje předpoklady pro spolehlivé zhodnocení jejich úspor.

Motivace k poukázání prostředků do III. pilíře spočívá v tom, že na prostředky poukázané z II. pilíře, což je osobní majetek účastníka, lze čerpat státní příspěvek či daňová zvýhodnění (u daní za ten příslušný rok; i tak bude nutné zákon o daních z příjmů upravit, jelikož se jedná o rozdílné produkty) stejně jako na jakékoliv jiné příspěvky, např. zaslané z běžného bankovního účtu. Této skutečnosti si ovšem účastníci nemusí být vědomi a je nutno ji dostatečně medializovat,

10. Účet nevypořádaných prostředků

Účet nevypořádaných prostředků bude zřízen Finanční správou jako standardní depozitní účet (samostatný účet cizích prostředků) zřizovaný Generálním finančním ředitelstvím u České národní banky. Započtení příslušné části prostředků účastníka na nedoplatek na dani bude možné např. po 60 dnech po informaci Finanční správy o existenci prostředků účastníka na výše uvedeném účtu.

V případě, že bývalý účastník důchodového spoření nebude mít nedoplatek na dani nebo nedoplatek na dani bude nižší než výše nevypořádaných prostředků účastníka, část prostředků bude ve lhůtě stanovené ve výzvě Finanční správy převedena na nedoplatek na dani, zbytek zůstane na účtu nevypořádaných prostředků (zde se o tento zbytek budou moci přihlásit i např. dědicové) a po uplynutí stanovené doby (v souladu s případným vymáháním nedoplateků na pojistném) se stane příjmem státního rozpočtu, např. příjmového účtu všeobecná pokladní správa. Lze zvážit také využití osobních daňových účtů, nicméně ne všichni musejí tento účet mít.

11. Úhrady podle § 15 zákona o důchodovém spoření

Okomentoval(a): [KIM2]: Zvážit, zda nevypustit, jedná se o hodnotící pasáž, kterou materiál nemusí obsahovat.

Doporučuji ponechat, tak jako je ponechána výše poznámka, že je třeba počítat s tím, že penzijní společnosti budou pravděpodobně vyžadovat kompenzace nákladů vynaložených na zavedení systému důchodového spoření i na ukončení tohoto systému (prozatímní odhad představuje několik milionů korun).

S účinností zákona o zrušení důchodového spoření resp. k datu v souladu s obdobím zahájení likvidace důchodových fondů dojde ke zrušení ustanovení § 15 zákona o důchodovém spoření, který upravuje úhrada 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu a úhrada všech prostředků účastníka v souvislosti s převodem důchodových práv. Pokud jde o výzvy ČSSZ (nebo ostatních orgánů sociálního zabezpečení) podle § 15 odst. 1 a 5 zákona o důchodovém spoření doručené penzijní společnosti přede dnem účinnosti zákona resp. před datem zahájení likvidace, prostředky se vypořádají podle dosavadní právní úpravy. Pokud jde o výzvy ČSSZ došlé po tomto dni, penzijní společnost na ně nebude brát ohled a prostředky budou vypořádány některým ze zvolených způsobů ve sdělení účastníka (viz výše; penzijní společnost i těmto účastníkům bude povinna zaslat výzvu penzijní společnosti).

12. Autopilot

Ke dni účinnosti zákona o zrušení důchodového spoření bude ustanovení § 11 odst. 3 zákona o důchodovém spoření nahrazeno ustanovením, na základě něhož dojde ke „zrychlení“ institutu autopilota tak, aby penzijní společnost měla povinnost prostředky účastníků do dne zahájení likvidace důchodových fondů převést do konzervativní strategie. Zákon o zrušení důchodového spoření umožní realizovat tyto převody bez změny statutů důchodových fondů ve schvalovacím procesu ČNB, jak by tomu bylo v případě standardní situace.

Pokud jde o nakládání s prostředky, které penzijní společnosti připlnou po účinnosti zákona, jejichž investování je vzhledem k plánované likvidaci důchodových fondů nevhodné, budou ukládány nejspíše na spořicí účtech u bank umožňujících jejich využití k výplatám bývalým účastníkům nebo k převodům jejich prostředků do III. pilíře.

13. Dohled České národní banky

Zákon o zrušení důchodového spoření stanoví pravomoci České národní banky jako orgánu dohledu nad činností penzijních společností pro fázi likvidace důchodových fondů a vypořádání prostředků účastníků, včetně požadavků na sdělování informací a příslušných sankčních opatření.

14. Příprava ukončení systému důchodového spoření (časový plán).

Odborná komise schválí věcné řešení zrušení důchodového spoření na svém jednání dne 31. července 2014 a předloží je neprodleně vládě České republiky tak, aby vláda zajistila vypracování paragrafovaného znění příslušné právní úpravy a projednání návrhu změn příslušných zákonů, které by umožnilo schválit návrh zákona o zrušení důchodového spoření do konce roku 2014 (2015, 2016) s účinností od 1. ledna 2015 (2016, 2017). S ohledem na rozhodnutí vlády zrušit důchodové spoření obsažené v jejích programových dokumentech nebude vypracováno dopadové hodnocení RIA.

15. Harmonogram ukončování důchodového spoření.

Proces ukončování důchodového spoření a likvidace důchodových fondů bude realizován v úzké součinnosti s **Českou národní bankou**, která je dohledovým orgánem a uděluje i povolení pro vytvoření důchodových fondů a činnost penzijních společností, a s **Českou správou sociálního zabezpečení**, a pokud jde o otázky výběru pojistného a vypořádání ve spolupráci s Generálním finančním ředitelstvím.

Vysvětlivky:

- U OSVČ je lhůta pro podání pojistného přiznání za zdaňovací období 2014 (2015, 2016) k 1. 4. 2015 (2016, 2017) resp. k 1. 7. 2015 (2016, 2017). U přichozích plateb je jen složitě oddělitelné pojistné hrazené v předstihu od převoditelného přeplatku – omezení plateb bude nutno specifikovat. Pro podávání dodatečných pojistných přiznání za roky 2013 až 2015 bude nutná legislativní úprava.
- U plátců pojistného nastává dokončení procesu až termínem podání vyúčtování, tzn. nelze k 1. 1. 2015 (2016, 2017) zastavit platby v lednu 2015 (2016, 2017) - je řádně odváděna záloha za prosinec 2014, popř. 2015/2017 (v termínu do 20. 1. 2015, popř. 2016/2017). Proto bude zákonem stanoveno, že poslední platba u plátce je za prosinec 2014, popř. 2015/2016 (tzn. do 20. ledna 2015, popř. 2016/2017).

16. Změny v doplňkovém penzijním spoření

1. Účastník doplňkového penzijního spoření (i penzijního připojištění se státním příspěvkem) bude moci čerpat jednu ze dvou forem státní podpory poskytované Ministerstvem financí:

- a) státní příspěvek a daňovou podporu podle dosavadní úpravy,
- b) státní příspěvek ve výši 1 % z vyměřovacího základu pro odvod pojistného účastníka na sociální zabezpečení; účastník bude v takovém případě povinen platit vlastní příspěvek nejméně ve výši 4 % z vyměřovacího základu pro odvod pojistného účastníka na sociální zabezpečení; tato výplata bude realizována zaměstnavatelem uvedeného zaměstnance na základě oznámení zaměstnance o uzavření smlouvy o doplňkovém penzijním spoření, popř. o zvolení této formy čerpání státního příspěvku, jde-li o účastníka, který již má uzavřenu smlouvu o penzijním připojištění se státním příspěvkem nebo o doplňkovém penzijním spoření (obdobu postupu při dnešním odvodu pojistného na důchodové spoření) a po uzavření dohody o srážkách ze mzdy.

Tento návrh je v současné době prakticky **neproveditelný**, protože neexistuje v ČR instituce, která má k dispozici průběžně evidenci individuálních vyměřovacích základů zaměstnanců, aby bylo možno průběžně žádat o státní podporu. Např. ČSSZ má v IS zpracovány evidenční listy důchodového pojištění cca s 6 – 9 měsíčním zpožděním po ukončení kalendářního roku, nemá vytvořeny součty za více pracovněprávních vztahů apod.

Alternativou k posílení zásluhovosti může být protažení pásma pro uplatnění státního příspěvku do vyšší hranice, případně až do maximálního VZ, či zavedení pravidelné indexace státního příspěvku a uvedených pásem pro stanovení výše státního příspěvku či limitů daňové podpory o inflaci, obdobně jako je tomu u některých parametrů ovlivňujících výpočet důchodu v I. pilíři, popřípadě kombinace obou uvedených opatření.

2. Zaměstnavatel zaměstnance, který vykonává zaměstnání se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, a má uzavřenu smlouvu o doplňkovém penzijním spoření, bude povinen poskytovat tomuto zaměstnanci příspěvek na doplňkové penzijní spoření ve výši 2 % z vyměřovacího základu pro odvod pojistného účastníka na sociální zabezpečení; příspěvek na doplňkové penzijní spoření ve stejné výši bude povinen poskytovat zaměstnavatel též zaměstnanci, který vykonává mimořádně namáhavé, popř. rizikové práce a má uzavřenu smlouvu o doplňkovém penzijním spoření – okruh těchto prací stanoví vláda svým nařízením. Nová právní úprava zapojí do stanovení okruhu

Okomentoval(a): [VS3]: Ano, ale je v silách tvůrců příslušné právní úpravy navrhnout řešení, které umožní tento návrh realizovat, např. způsobem naznačeným v předchozím odstavci, stejně tak jako bylo legislativně zabezpečeno odvádění pojistného na důchodové spoření při zavedení II. pilíře, které bylo do té doby v České republice díky neexistenci tohoto pojistného a příslušné nové právní úpravy také prakticky neproveditelné..

uvedených prací organizace zaměstnavatelů a odborové organizace. K zabezpečení plnění povinnosti zaměstnavatelů přispívat uvedeným zaměstnancům povinně do III. pilíře bude využito rozšíření oprávnění orgánů ČSSZ využívaných v rámci kontroly odvodových povinností zaměstnavatelů v rámci I. pilíře. Protože i nadále půjde o příspěvky, které se okamžikem odvedení na účet penzijní společnosti stanou vlastnictvím zaměstnance (tak jak tomu je i dnes při odvodech příspěvků zaměstnavateli ve prospěch jejich zaměstnanců do III. pilíře), navrhovaná úprava se s největší pravděpodobností nedostane pod evropský režim regulace zaměstnaneckých schémat, což by přineslo další náklady. I nadále půjde o individuální důchodové spoření se státním příspěvkem a příspěvkem třetích osob, zejména s příspěvkem hrazenými dobrovolně či zčásti povinně (dnes na základě kolektivní smlouvy, nově též na základě zákona).